

Jove Orquestra Nacional de Catalunya & Pons –*La 9a simfonia* de Mahler

Estiu al Palau

Dimarts, 11 de juliol de 2023 – 20 h

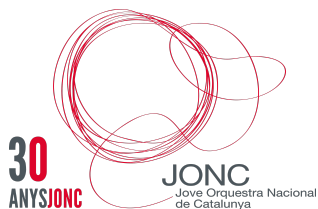
Sala de Concerts

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Jove Orquestra Nacional de Catalunya

Josep Pons, director

Gustav Mahler (1860 - 1911)

Simfonia núm. 9 en re major

Andante comodo

Im tempo eines gemächlichen Ländlers

Rondo Burleske, Allegro assai

Adagio, Sehr langsam und noch zurückhaltend

Durada: 90 minuts, sense pausa

La durada del concert és aproximada

#celebració #jovestalents #clàssics

Poema

postal

disposar el teló de fons, el cel.

engegar la maquinària, el món.

inclinat la voluntat cap al gest, el drama.

revinclar-se a la butaca, els llibres.

respirar fondo, pensar que no hi ets.

i veure-t'hi cada dia, sota la contenció del cel.

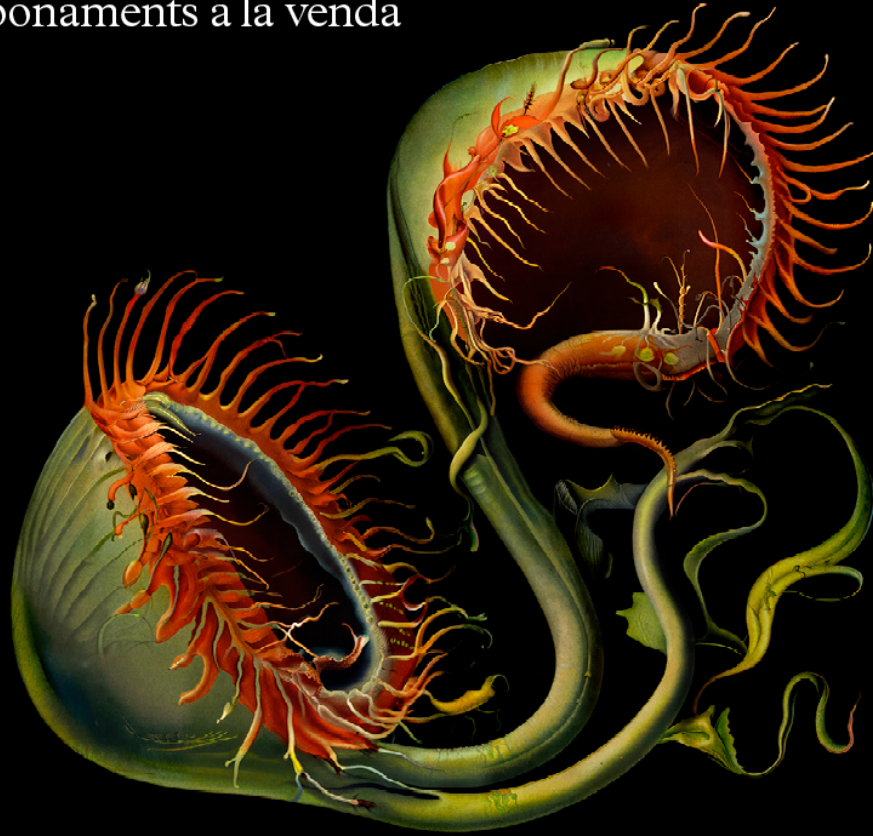
Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Palau de la Música Catalana Palau 100

Entrades i abonaments a la venda

Requiem de Mozart

Ensemble Pygmalion & Raphaël Pichon

Així parlà Zaratustra de Strauss

London Symphony Orchestra
& Antonio Pappano

Concert de violí d'Elgar

Pinchas Zukerman, Orquestra Nacional de Lió
& Nikolaj Znaider

El Messies de Händel

Accentus, Insula Orchestra & Laurence Equilbey

Mort i transfiguració de Strauss

Orquestra Filharmònica de Dresden
& Pablo González

Requiem de Brahms

Lobgesang de Mendelssohn

Orfeó Català, Cor de Cambra del Palau,
Balthasar Neumann & Thomas Hengelbrock

Israel a Egipte de Händel

Monteverdi Choir, English Baroque Soloists
& John Eliot Gardiner

Concert per a violoncel de Schumann

Jean-Guihen Queyras, Philharmonia Orchestra
& John Eliot Gardiner

Simfonia del Nou Món de Dvořák

María Dueñas, Los Angeles Philharmonic
& Gustavo Dudamel

Comentari

La Novena: desarrelament, sublimació i Abschied

L'estiu de 1908 Mahler comença la *Novena Simfonia* i l'acaba durant el mateix període del 1909 “amb pressa frenètica”, com confessa al seu deixeble Bruno Walter. La passa a net a principi de l'any següent, tot i fer-hi alguns retocs l'estiu del 1910 mentre es dedica a la *Desena* i abans dels assaigs de l'estrena de la *Vuitena*. Alma Mahler l'entregarà a Walter, que l'estrenarà el 26 de juny de 1912 a Viena.

La *Novena* suposa un retorn als esquemes i les preocupacions formals de les simfonies del període intermedi i clou la tradició simfònica del segle XIX. S'organitza a partir del constant desdibuixament en la tècnica de les variants, la variació i el desenvolupament dels motius musicals: juga amb la variació evolutiva i el desenvolupament continu a través de processos de ruptura, suspensió, culminació i *collage* que responen a impulsos narratius, no formals ni acadèmics. L'expressionisme de l'obra impacta com una combinació de somnis i interpretacions on la música pren el simbolisme en un *continuum* psicològic d'un sentiment que pensa i d'un pensament que sent: desapareixen quan són a punt de resoldre's i creixen entre tensions i distensions; com a contraposició entre esperança i angoixa; entre acció i estatisme. El primer i el quart moviments en són un paradigma, construïts sobre el principi dinàmic del *crescendo* recurrent que ens atansa a la catàstrofe i l'aniquilació de l'esperança; que supera l'experiència estètica i artística, per abordar el dualisme de la realitat des del dolor, des del desarrelament. No debades Mahler viu en el període de la projecció sentimental i l'elogi del dolor. Per això esdevé catàrtica.

L'“Andante comodo” comença on acaba *El cant de la terra*, servint-se de la mateixa figura musical però virant cap a una atmosfera diferent a ritme de marxa fúnebre. Treballa sobretot a partir d'un tema principal basat en el motiu de la *Sonata núm. 26, op. 81* i un de derivat però molt emparentat. Amb gran densitat de textures i contrapunt es construeix en una exposició, desenvolupament i recapitulació, que la coda sublima líricament amb un solo de violí, després d'un passatge d'indeterminació harmònica on la flauta entona una mena recitatiu. Sens dubte, és el moviment més modern i evolucionat que Mahler va compondre.

L'aparent simplicitat de l'“Scherzo” emmascara un *collage* que juxtaposa tres grans blocs temàtics reexposats, presentats en tonalitats diferents i en què s'alternen ritmes ràpids amb lents: un primer *ländler* de tempo moderat com si fos un minuet distorsionat, un vals ràpid melòdicament senzill i d'un cert caràcter grotesc, i un segon *ländler*, molt més lent, de caire pastoral i que recorda passatges homòlegs en simfonies anteriors en la instrumentació. D'altra banda, en la poderosa turbulència “Rondo-Burleske” es desdibuixen velles fanfares, antics valsos, marxas entretallades, temes de la *Tercera* i la *Cinquena*. Abans de la darrera reaparició del tema principal de manera feréstega, accelerada i closa per una coda delirant, un nou tema orquestrat sense registre greu i damunt trèmolos dels violins és cantat per la trompeta amb gran tendresa i en *piano*, i recollit per diversos instruments. El seu lirisme pastoral recorda el del “Ruhevoll” de la *Quarta*, però és rellevant perquè introdueix la cèl·lula musical de l'“Adagio” següent.

L'“Adagio” s'obre amb aquest disseny musical sota un tractament brucknerià contraposat a un tema secundari, més despullat respecte de la riquesa harmònica i contrapuntística del primer. Segons Norman Lebrecht, sembla influït pel coral *Abide with me* que, potser, Mahler, havia escoltat durant les dues primeres estades a Nova York, i per la cançó jueva *Adon Olam*. Després d'un esclat de plats, destaca el clam descarnat dels violins sols al centre del moviment abans de la reelaboració del tema principal enmig d'un clímax líric que n'anirà trenant l'extinció. A l'epíleg, el silenci i la contenció dinàmica marquen el discurs exhalant i resignat que desintegra el motiu (format per un grupet de semicorxeres) en un dels finals més íntims, serens i nostàlgics mai escrits. I que, sobretot, ens demana respecte com a espectadors.

El realment profund d'aquest *Abschied* (comiat) no rau en la premonició de la seva pròpia mort a causa de la cardiopatia detectada el 1907. Si fos així, com diu Henry-Louise de La Grange, no tindria sentit la composició de la *Desena Simfonia* ni que, durant el seu darrer hivern de vida, Mahler estudiés algunes obres recents de Schönberg. A més, entre el 1908 i el 1910 no estava malalt i havia reprès la seva frenètica activitat. Fins i tot hi ha una fotografia seva a Nova York amb una cigarreta a la mà. Si considerem les citacions que fa de les cançons dels *Kindertotenlieder* al quart moviment, és plausible creure que sublima i assimila freudianament el dol per la mort de la seva filla gran l'estiu del 1907. D'ella, en va esborrar tota referència al seu entorn i ni tan sols apareix a la seva correspondència posterior. L'"Adagio", per tant, evoca el final d'un món personal, artístic i psíquic perquè, efectivament, la *Desena* ja apunta cap a altres horitzons.

Albert Ferrer Flamarich, Musicògraf, historiador de l'art i crític del Diari de Sabadell

FESTIVAL TORROELLA

29.07
VESPRES D'ARNADÍ
DANI ESPASA

30.07
**ORCHESTRA OF THE AGE
OF ENLIGHTENMENT**
MARK PADMORE

02.08
YULIANNA AVDEEVA
PIANO

03.08
QUARTET GERHARD

04.08
LES SACQUEBOUTIERS

05.08
GLI INCOGNITI
AMANDINE BEYER

06.08
**MARIA DEL MAR BONET
& L'ARPEGGIATA**

09.08
**CHAMBER ORCHESTRA
OF EUROPE**

10.08
QUARTET GERHARD

11.08
ESTACIÓ PARADÍS
*LA HISTÒRIA D'AMOR
D'UNA VELLA TITELLAIRE*

11.08
**ENSEMBLE
O VOS OMNES**

12.08
**CONCERTO KÖLN
& JEANINE DE BIQUE**

13.08
JOAQUÍN ACHÚCARRO
PIANO

16.08
ERIKA GRIMALDI
ALBERT GUINOVART

17.08
**LE POÈME
HARMONIQUE**

18.08
VÍKINGUR ÓLAFSSON
PIANO

14.07
**ORQUESTRA SIMFÒNICA
DEL VAL·LÈS**
MARCO MEZQUIDA
CELEBRACIÓ DEL CENTENARI
LES IL·LES MEDES

29.07
**OBERTURA ACCIÓ
PERFORMANCE**
MAR SERINYÀ ARTISTA VISUAL I
PERFORMER / MARC MISERACHS
ARTESA DEL SO
Obertura és una acció sonora site-specific.

11.08
**ELS DOS MONS
DE JOSQUIN DES PREZ**
Conferència a càrrec de l'assagista,
poeta i estudiós de la música
Ramón Andrés.

A RECER
DE LA
FÚRIA
DEL MÓN

Biografies

Jove Orquestra Nacional de Catalunya

La Jove Orquestra Nacional de Catalunya va néixer el setembre del 1993 amb el nom de Jove Orquestra Simfònica de Catalunya (JOSC) i el 1999 passà a anomenar-se JONC. El projecte va ser dirigit per Josep Pons des de la fundació fins al 2001, any en què Manel Valdivieso n'agafà el relleu com a director artístic.

L'any 1999 es constituí la Fundació JONC per aglutinar el nombre creixent d'iniciatives que van prenent forma en el seu si. El seu Patronat està integrat per diversos representants de la Generalitat de Catalunya, del cercle cultural i musical català.

Des del seu naixement, els objectius principals de la JONC han estat facilitar una formació orquestral integral als joves músics del nostre país, tot complementant la tasca que en aquest terreny es desenvolupa als conservatoris i centres superiors, i col·laborar activament en la seva inserció professional. Així mateix, s'ha vetllat per oferir un producte cultural de la màxima qualitat, tot apropant-lo a tots els públics, amb una clara vocació social i pedagògica.

Per fer possible aquests objectius, l'activitat de la JONC es desenvolupa mitjançant trobades o Encontres de treball, concerts simfònics i de cambra adreçats al públic en general i a col·lectius amb necessitats especials, preparació de material didàctic, classes, conferències, etc.

La Fundació Jove Orquestra Nacional de Catalunya inclou dues orquestres diferents, a les quals s'accedeix per audició pública: la JONC Alevins està formada per joves músics de fins a 19 anys, i la JONC incorpora músics de fins a 25 anys.

La JONC ha participat als festivals i sales de concerts més importants del país, sota la direcció de mestres del prestigi de Josep Pons, Guy van Waas, Ernest Martínez-Izquierdo, Jordi Mora, Manel Valdivieso, Barry Sargent, Jan Caeyers, Robert King, Paul Goodwin, Andrew Parrott, Antoni Ros Marbà, Lutz Köhler, Salvador Mas, Edmon Colomer, Karl Anton Rickenbacher, Valery Ovsyanikov, Gordan Nikolic i Pablo González.

Josep Pons, director

® IGOR STUDIO

Considerat un dels directors més rellevants de la seva generació, Josep Pons és el director musical del Gran Teatre del Liceu.

L'any 1985 va fundar l'Orquestra de Cambra Teatre Lliure i, l'any 1993, la Jove Orquestra Nacional de Catalunya. És director honorari de l'Orquesta y Coro Nacionales de España i de l'Orquesta Ciudad de Granada, de les quals va ser director artístic i titular. Va ser també director musical executiu de les cerimònies olímpiques de Barcelona 92.

L'any 1999 va ser distingit amb el Premio Nacional de la Música que atorga el Ministeri de Cultura, és acadèmic numerari de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts i doctor *honoris causa* de la Universitat Autònoma de Barcelona. El 2019 va ser guardonat amb la Medalla d'or al mèrit en les Belles Arts.

Ha enregistrat una cinquantena de títols per a Harmonia Mundi France i Deutsche Grammophon, i n'ha obtingut els màxims guardons: Grammy, Cannes Classical Awards, Grand Prix de l'Académie Charles Cross, Diapason d'Or i Choc de la Musique.

Dirigeix habitualment les principals orquestres i ho fa a les sales d'arreu del món, i ha establert una relació continuada amb l'Orchestre de París, la Philharmonia, la City of Birmingham, la Gewandhaus de Leipzig, la Staatskapelle de Dresden, l'NHK de Tòquio o la BBC Symphony Orchestra, amb la qual ha fet diverses aparicions als BBC Proms de Londres.

Va debutar al Gran Teatre del Liceu el 1993 i des del 2012 n'és el director musical, amb l'encàrrec de projectar l'orquestra en l'àmbit internacional.

Formació

Jove Orquestra Nacional de Catalunya (JONC)

Violins

Gustavo Abela Cruz
Abel Antón Delgado
Laia Arnal Navarro
Daniel Artigal Hernandez
Celina Blasco Bronisz
Valeria Borges Pimentel
Elena Bugliari
Raul Campos
Lucía Catalán Báguena
Alba Compte Rojas
Olivia Cortese Vallvé
Mar De Antonio Sancho
Miguel Del Pozo Sánchez
Julia Ann Dubuclet Cusidó
Maria Erra Euras
Joana Espar Puigoriol
Iván García Jiménez
Hugo Gracia Martin
Aina Hujic Mor
Juan Laliena Mayor
Lluc Montmany Sancho
Isaac Oliu Fernández
Alba Panadés Palou
Cristina Parés González
Uriel Ripoll Gómez
Catalina Riutort Fort
Laura Romero Pola
Paula Ros Izquierdo
Dixon David Scola Vivas
Oriol Vergés Vico

Violes

Jaume Bosser Toca
Helena Camps Gaset
Aitor Canales Zurriaga
Claudia Cañaveras Martínez
Abraham Constantino Noguera
Claudia García Gómez
Marina Lausin
Toni Masegú Puigmal
Aina Mateu Cortés
Marina Prat Mir
Marco Requena Carlucci
Esteve Ticó

Violoncel

Carlota Corbella Rigual
Biel Garriga Carretero
Carles Girbau Pladelasala
Clara González Català
Núria Mena Estopà
Lucía Morcillo Gavín
Clàudia Pérez Rivas
Nihma Poch Kuster
Adrià Puigcerver Carceller
Anna Ripoll Clotet

Contrabaixos

Neus Camps Mas
Francho Castells Jiménez
Carlos Enrique García Pupo
Manuel Peiron Herrero
Pablo Reina Ortiz
Uxue Sansiñena Blanco
Verónica Soloveva Tchetchoueva

Flautes

Ariadna Cornadó Restoy
Carmen Galán Mora
Ricard Prió Graus
Vicente Romero Carrilero
Estela Serrano Andujar

Oboès

Carla Aguilar Solá
Laura Carles Robres
Marc Guillén Pieres
Alba Porras Bescós

Clarinets

José Manuel Acevedo Real
Sergio Ferrer López
Ana Lladó Salas
Álvaro Rodríguez Álvarez
Antonio Ruiz Soto

Fagots

Sabina Aran Clota
Kaleb Bou Roig
Federica Faccini
Santi Peñarroja Canós

Trompes

David Arnau Macià
Gaizka Ciarrusta Insagurbe
Paula Criado Patricio
Arnau Plaja Blanc
Elena Silvestre Asensio

Trompetes

Bernat Clota Vilaró
Jose Luis Marhuenda Ramón
Biel Pelfort Bartuló

Trombons

Pablo Carbonell Galiana
Jorge Sempere Vicedo
Joan Juanico Torrent

Tuba

Quim Ferrer Marcoval

Timpani i percussió

Joan Carot Martínez
Jordi Cid Martí
Manel Ferrer Martínez
Juan López Ferri
Miguel Parapar Restović
Samuel Wirschun Gosálbez

Arpa

Agathe Bagland

Eva Courregelongue

També et pot interessar

Concert Extraordinari

Dijous, 13.07.23 - 20 h

Sala de Concerts

Wagnerisme

Orquestra Simfònica del Gran Teatre del Liceu

Michael Volle, baríton

Pere Arquillué, narrador

Josep Pons, director

R. Wagner:

El capvespre dels déus: Marxa fúnebre de Sigfrid

Tristany i Isolda: Preludi i mort d'amor

Els mestres cantaires de Nuremberg: "Wie duftet doch der Flieder" -
monòleg de Hans Sachs de l'acte II

La valquíria: "Leb' Wohl" - Adéu de Wotan

Parsifal: Preludi

La valquíria: Cavalcada de les Valquíries

El capvespre dels déus: (fragments) Alba, El viatge de Sigfrid i Final

Preus: de 25 a 58 €

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarissas – Jordi Gual i Solé – Maria José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

